

Висновки

Виходячи з вищевикладеного під механізмом спеціальних податкових режимів ми пропонуємо розуміти сукупність спеціальних організаційно-правових, економічних та організаційних засобів, форм і методів оподаткування, що передбачає застосування певних видів податкових режимів з метою регулювання соціально-економічного розвитку держави.

Список використаних джерел

1. Андрієвський К.В. Спеціальний податково-правовий режим: поняття, ознаки / К.В. Андрієвський // Проблеми законності. – 2009. – Вип. 102. – С. 248–254.
2. Жирова Г.В. Формирование специальных налоговых режимов в республике Казахстан: автореф. дис. к.э.н.: 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит». – Саратов, 2002. – 22 с.
3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4014-17>
4. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система. Підручник. – К.: Атіка, 2006. – 920 с.
5. Налоговый механизм и его структура. – [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: www.rufinans.ru

6. Сарана С.В. До питання поняття спеціального податкового режиму / С.В. Сарана // // Фінансове право. – 2011. – №4(18). – С. 15–18.
7. Симонова Н.Ю. Специальные режимы налогообложения малого бизнеса: на примере Омской области: автореф. дис. к.э.н.: 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит». – М., 2005. – 22 с.
8. Слатвінська М.О. Теоретичні засади альтернативних систем оподаткування / М.О. Слатвінська // Збірник наукових праць Національного університету Державної податкової служби України, 2010. – №1. – С. 265–271.
9. Современный толковый словарь изд. «Большая Советская энциклопедия». – [Електрон. ресурс]. – Режим доступа: bse.sci-lib.com
10. Столяров В., Васечко Л. Экономический механизм социального страхования. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://efaculty.kiev.ua/analytics/str/3/3.htm>
11. Теремецький В.І. Спеціальні податкові режими в Україні: адміністративно-правовий аспект. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pib/2011_5/PB-5/PB-5_23.pdf
12. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.
13. Чаленко А. О неопределенности термина «механизм» в экономических исследованиях. – [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: www.kapital-rus.ru/articles/article/176697

О.С. ПІВІКОВА,

аспірантка, НДЕІ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

Концептуальні підходи та шляхи детінізації економіки України

Поширення в Україні такого соціально-економічного явища, як тіньова економіка, а також обсяги продукції і фінансових ресурсів, які обертаються в цій сфері, являють собою суттєву перешкоду виходу країни на траєкторію зростання у післякризовий період. Значною проблемою є те, що явище, яке потрібно долати, за своїм визначенням є неявним і заходи потребують постійного вдосконалення і адаптації до мінливих економічних умов.

Ключові слова: тіньова економіка, детінізація, післякризовий період.

Распространение в Украине такого социально-экономического явления, как теневая экономика, а также объемы продукции и финансовых ресурсов, которые вращаются в этой сфере, представляют собой существенную преграду для выхода страны на траекторию роста в посткризисный период. Значительной проблемой является то, что явление, которое нужно преодолеть, по своему определению является неявным и мероприятия требуют постоянного совершенствования и адаптации к меняющимся экономическим условиям.

Ключевые слова: теневая экономика, посткризисный период, детенизация.

Distribution of such a socio-economic phenomenon of the shadow economy and the volume of production and financial resources, which rotate in this area represent a significant obstacle out of the country on a trajectory of growth in the post-crisis period. A significant problem is that the phenomenon, which must be overcome, by definition, is the implicit and activities require continuous improvement and adaptation to changing economic conditions.

Постановка проблеми. Існуючий стан тінізації національної економіки сягнув критичної межі і є загрозливим для економіки. Внаслідок цього руйнується держава як інституція, відбувається відчуження влади від суспільства, знижується імідж країни, ефективність політичних і судових інститутів, неефективно розподіляються та використовуються державні кошти й ресурси, зростає рівень тіньової економіки.

Загрозливий характер проблеми визнано на загальнодержавному рівні, зокрема в Національній антикорупційній стратегії на 2011–2015 роки зазначається: «Корупція в Україні набула ознак системного явища, яке поширює свій негативний вплив на всі сфери суспільного життя, все глибше укорінюючись у повсякденному житті як основний, швидкий та

найбільш дієвий протиправний засіб вирішення питань, досягнення певних цілей. Масштаби поширення корупції загрожують національній безпеці України. Це потребує негайного вжиття системних та послідовних заходів, які мають комплексний характер». ... В умовах соціально-економічних реформ, які наразі здійснюються в державі, пріоритетними напрямками антикорупційної політики мають стати виявлення та усунення умов, що сприяють або можуть сприяти виникненню корупції, а також запобігання спробам їх створити.

Тому однією з передумов розвитку економічного діалогу між бізнесом і владою та реалізації бізнесом його соціальної відповідальності є детінізація економіки.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Так, у роботі А.В. Базиліук та С.О. Коваленко [1] було здійснено аналітичну оцінку змісту, форм і масштабів тіньової економіки, яка має нині місце в Україні. В даній роботі було визначено вади та недоречності механізму регулювання економічної діяльності, які спонукають підприємців звертатися до тіньових форм існування в правовому полі держави.

Наступною ґрунтовною працею стала монографія В.О. Мандибури [2], в якій були висвітлені теоретичні підходи щодо визначення поняття «тіньова» економіка у широкому та вузькому розумінні цього економічного явища, викладені основні принципи структурування та розмежування внутрішніх функціональних складових «тіньової» економіки. Проаналізовані тенденції та особливості розвитку, а також оцінені масштаби «тіньової» економіки СРСР як вихідної бази «тіньових» процесів, що мають подальший, якісно новий розвиток в умовах розбудови незалежної української держави.

Між тим форми і види тіньової економіки, наслідки її дії та схеми реалізації постійно змінюються, пристосовуючись до нових умов діючого законодавства, а тому актуальним залишається питання оцінки стану та визначення заходів додання тіньової економіки. Адже тільки на цій основі можна створити комплексний організаційно-економічний механізм зниження її рівня.

Метою даної статті є визначення концептуальних підходів та шляхів детінізації економіки України.

Виклад основного матеріалу. Протягом останніх років окремі позитивні зрушення в напрямі детінізації економіки вже зроблено, зокрема:

- з прийняттям Податкового кодексу відбулося певне зменшення податкового навантаження на реальний сектор та спрощення адміністративних процедур і вдосконалення процедур адміністрування податків;

- спрощено дозвільну систему та процедури ліцензування, затверджено перелік документів дозвільного характеру, забезпечено перехід від принципу «єдиного офісу» до принципу «єдиного вікна» під час їх видачі документів, спрощено дозвільні процедури в будівництві, скорочено перелік видів діяльності, що підлягають ліцензуванню тощо;

- Україну виключено зі списку країн, що мають стратегічні недоліки системи протидії відмиванню коштів і фінансу-

ванню тероризму («сірого» списку ФАТФ), частково законодавство у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним способом, приведено у відповідність із їхніми рекомендаціями;

- удосконалено правові й організаційні засади протидії корупції, зокрема створено Національний антикорупційний комітет, схвалено Національну антикорупційну стратегію на 2011–2015 роки, прийнято закони України «Про засади запобігання та протидії корупції» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні порушення», Указ Президента України «Про першочергові заходи з реалізації Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Проте ці заходи є недостатніми для радикального скорочення рівня тінізації та корупції в національній економіці. Зважаючи на зазначені ризики, стратегічними пріоритетами детінізації економіки слід вважати детінізацію фінансових потоків земельних відносин та легалізацію ринку праці.

Нині майже половина всіх підприємств (і приватизованих, і державних) все ще залишаються збитковими (у 2010 році сума їхніх збитків становила 14,1 млрд. грн.). Не варто забувати, що чимало схем вилучення коштів у «тінь» проявляється на поверхні фінансових звітів саме як збитки. Це і штучне заниження цін на продукцію, продану «своїм» посередницьким фірмам, і завищення цін на закуплені сировину і матеріали, завищення дисконтів векселів тощо. В нормальній ринковій економіці власники збиткових підприємств вже давно втратили б свої позиції. У нас же до їх виправдань щодо негативних результатів діяльності поки що ставляться з цілковитим розумінням.

За оцінками Transparency International, у 2011 році Україна понизилася з 134 на 152-ге місце в рейтингу коруптованості з 183 країн. Серед найнебезпечніших проявів цього явища в Україні експерти відзначають політичну корупцію, корумпованість судової системи, хабарництво в органах прокуратури та МВС, корупційні прояви у сфері охорони здоров'я; корупційний тиск на суб'єктів господарювання з боку контролюючих органів; непотизм, корупційні схеми при перерозподілі національного багатства та природних ресурсів.

Обсяги та тенденції. Детінізація економіки є складовою процесу формування середовища для партнерства влади та бізнесу. За даними міжнародних експертів, Україна входить до двадцятки країн-«лідерів» з найбільшим обсягом впливу тіньового капіталу з країни (майже \$9 млрд. за рік). Отже, тіньовий капітал є потужним незадіяним інвестиційним ресурсом для розвитку бізнесу в Україні та ресурсом для стабілізації її фінансової системи.

Усього у світі в тіньовому секторі створюється щонайменше \$8 трлн. доданої вартості щорічно, не потрапляючи в бухгалтерські звіти підприємств і в офіційну статистику як окремих держав, так і міжнародних організацій. Таким чином, за своїми розмірами глобальна тіньова економіка порівнянна з економікою США – країни, що має найбільший ВВП у світі.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Завдання щодо детінізації економічних відносин полягає, з одного боку, у розвитку стимулів для перебування бізнесу в легальній економіці та залученні тіньових капіталів некримінального походження в легальний сектор, а з іншого – у створенні умов, за яких тіньова економічна діяльність стає надто ризикованою та економічно необґрунтованою.

В Україні, за оцінками фахівців, 90% обсягів тінізації припадає на податкову сферу. В цьому сенсі збільшення рівня тінізації стає синонімом зменшення рівня оподаткування. Щоправда, за такого стану речей тінізація може викривляти конкурентоспроможність підприємств (так звана несумлінна конкуренція) в одних випадках і одночасно нівелювати конкуренцію, спотворену іншими чинниками.

Обсяг тіньового сектору української економіки становить щонайменше 350 млрд. грн. на рік (рис. 1).

Частка тіньового сектору в 2010 році становила близько 38% офіційного ВВП, збільшившись після настання кризи більш ніж на десять відсоткових пунктів. Водночас, за даними Мінекономрозвитку, в 2011 році рівень тіньової економіки в Україні скоротився на 4% в порівнянні з 2010 роком і становив 34% від обсягу офіційного ВВП.

Кумулятивний відтік тіньового капіталу з країни за період з 2000 по 2008 рік становив \$82 млрд. Ця сума майже втричі перевищує витрати зведеного бюджету на охорону здоров'я за цей період, у 2,3 раза – обсяг прямих інвестицій.

Ринки деяких нелегальних товарів істотно перевищують бюджет України. Місткість ринку нелегальної торгівлі природними ресурсами становить близько \$20 млрд.

Під час кризи виробництва масово і швидко виводили капітали у тінь, і здебільшого масштабне вилучення капіталу з офіційної економіки, що спостерігалось в Україні у процесі розгортання кризи, певною мірою відіграло для бізнесу запобіжну роль.

Після кризи процеси детінізації є досить інертними: відновлення економіки у 2010 році не супроводжувалося масовим поверненням капіталів на батьківщину.

Згідно з розрахунками Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, обсяг тіньової економіки в Україні останні п'ять років перебуває в діапазоні від 28 до 39% ВВП. Згідно з розрахунками австрійського економіста Ф. Шнайдера, рівень тіньової економіки в Україні становить 52,8% від офіційного ВВП.

Вплив на економіку. Як зазначалося, тінізація економіки впливає на всі макропоказники економіки без винятку. Особливо варто підкреслити її вплив на обсяги валового внутрішнього продукту, чистий експорт, інвестиційні потоки, інноваційну складову розвитку, конкурентоспроможність, бюджетну сферу, інфляцію (фінансову сферу взагалі), зайнятість і доходи населення.

Оскільки тіньова економіка майже безвитратна, або маловитратна внаслідок того, що витрати на її здійснення значною мірою перекладаються на легальний сектор, можна стверджувати, що вона спотворює конкурентне середовище. Продукція легального виробництва стає за умов значного розширення тіньової діяльності неконкурентоспроможною, причому як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. За незначних масштабів поширення тіньової економіки (до 15%) така залежність зникає.

У численних дослідженнях, як правило, підкреслюється подвійний характер впливу тіньової економіки на макропоказники. Наприклад, виробництво товарів широкого вжитку на підпільних підприємствах (за радянських часів) сприяло збільшенню зайнятості, підвищувало доходи населення і рівень ВВП і одночасно знижувало дохідну складову бюджету, створювало ефект «несумлінної конкуренції», порушувало плановий розподіл грошової маси між регіонами тощо.

Комплексне вирішення проблеми підвищення якості оцінки стану та впливу тіньової економіки на економічну діяльність в країні потребує реалізації таких заходів:

1. Організувати спеціальні (саме для оцінки тіньової економіки) вибіркові обстеження Держкомстатом стану окремих сфер діяльності і рівня життя населення для створення

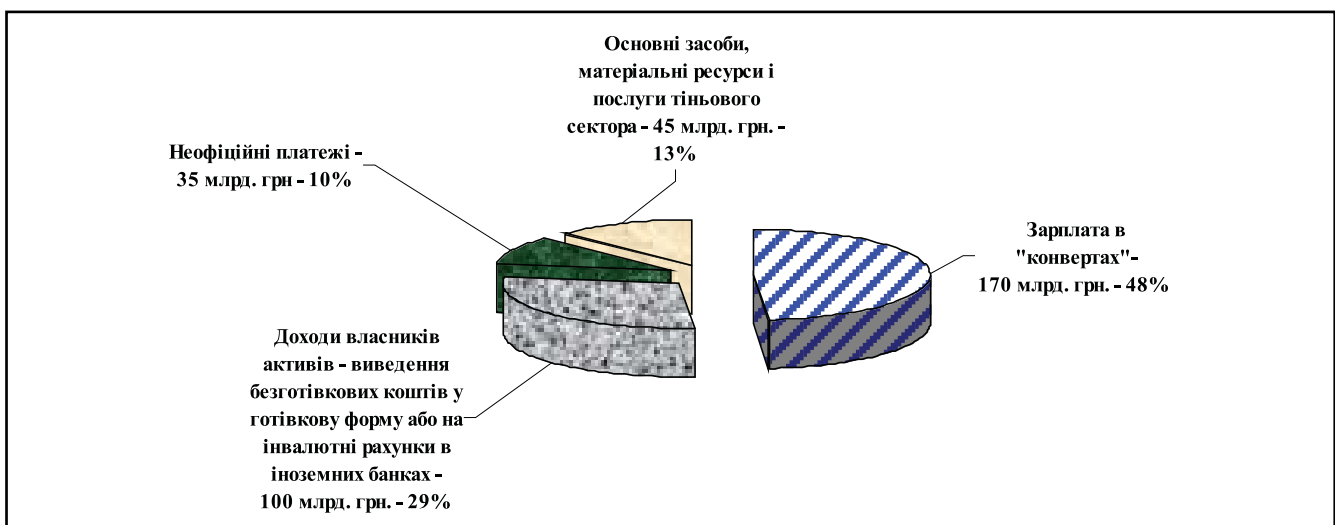

Рисунок 1. Структура тіньового сектору економіки

Джерело: узагальнено та побудовано автором за даними Мінекономрозвитку.

інформаційної бази для більш точного визначення обсягів тіньової економіки діючими непрямими методами.

2. Перейти від оцінки тінізації в цілому по економіці до оцінки обсягів тіньових обсягів чи потоків ресурсів в окремих сферах макроекономіки (податки, доходи і витрати бюджету, грошові потоки, експорт і імпорт товарів і послуг, фінансові потоки через кордон, неофіційна зайнятість, заробітна плата, доходи, витрати населення).

3. Започаткувати підхід до тіньової економіки як до самостійної сфери економіки (як галузі, виду діяльності) і розгляду її як окремої системи, яка доповнює офіційну економіку і яка потребує спеціальної політики з боку держави. Провести абсолютну детінізацію економіки неможливо, про це свідчить досвід навіть розвинутих країн, в Україні це також нереально (практичних результатів вдавалося досягати лише в окремих сферах, наприклад щодо боротьби з контрабандою).

4. Доповнити політику детінізації (там, де це реально) формуванням політики впливу і регулювання тіньового сектору (непрямими методами), тобто розробляти заходи спеціальної політики щодо тіньового сектору офіційної економіки в кожному прогнозно–програмному документі уряду.

5. Вдосконалити методичні засади аналізу та прогнозування тіньові реакції офіційної економіки на заходи економічної політики, посилити експертизу тіньових наслідків економічної політики при розробці проектів урядових програмних документів і моніторингу вже діючих урядових і галузевих програм.

Головним напрямом політики щодо тіньової економіки залишається детінізація на основі легалізації однієї частини тіньової економічної діяльності і заборони (припинення) другої (кримінальної) частини тіньової економіки. Шляхи реалізації такої політики мають йти різними напрямками. Потрібні дії:

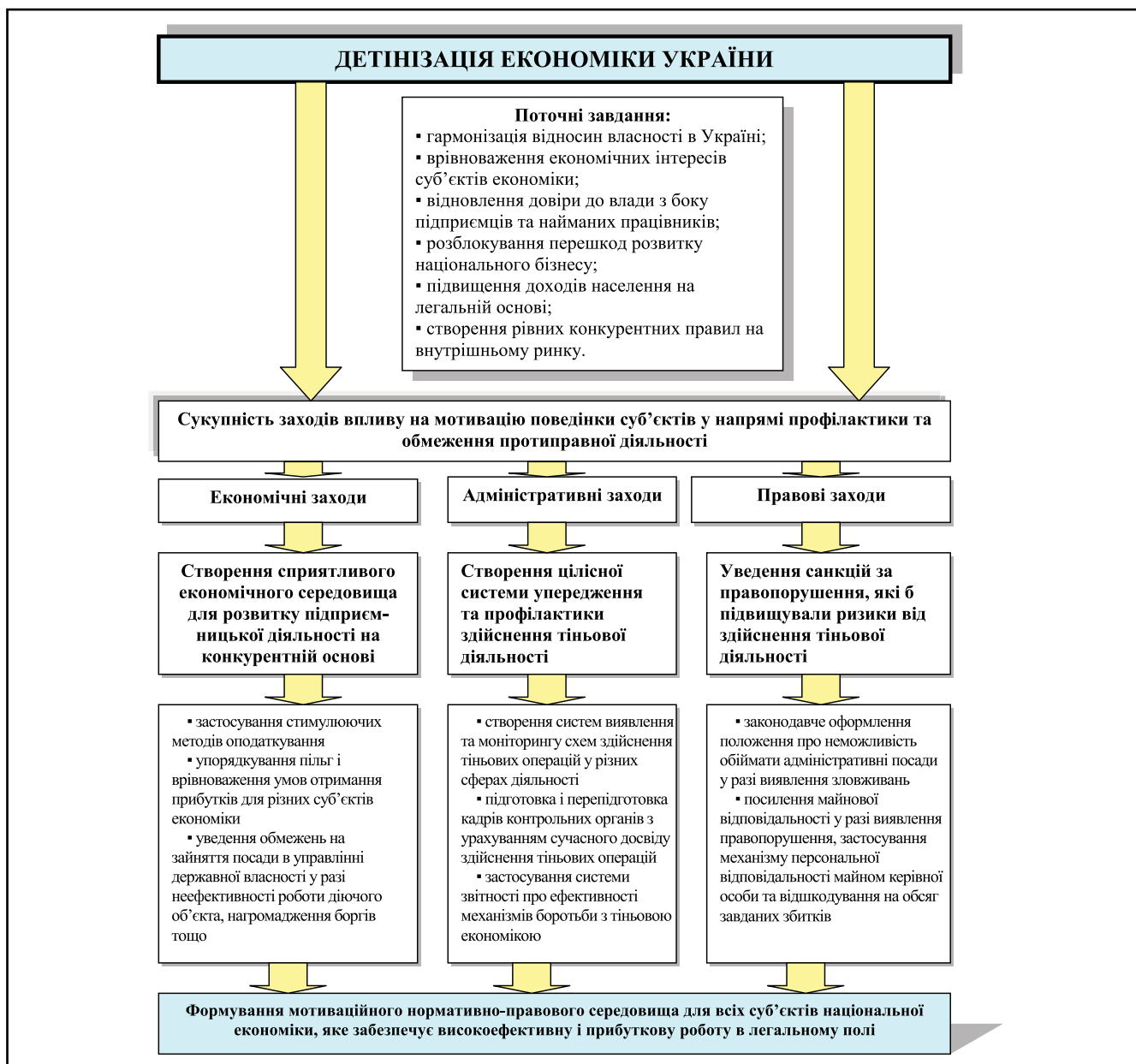

Рисунок 2. Схема концепції легалізації тіньової економіки

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

- у сфері виконання державними органами жорсткої заборони нелегальної економічної діяльності;
- у сфері дерегуляції з боку держави надмірної регламентації економічної діяльності;
- з лібералізації державної економічної політики, насамперед щодо податкового навантаження на підприємства;
- з вдосконалення системи адміністрування державного впливу на економіку (податки, соціальна допомога, митна політика): зрозумілість, інформаційна доступність, справедливість, адресність, простота оформлення, некорупційність);
- по контролю за виконанням прав власності юридичних і фізичних осіб, у тому числі антирейдерство. Це юридичні аспекти, від яких залежать економічні відносини між господарюючими суб'єктами, а також ними і державними органами влади. Їхня невпорядкованість веде до недовіри тінізації економічної діяльності або частини доходів від офіційної економіки;
- по забезпеченню державою «ефективного господарювання» на базі державної власності, отримання повноцінних ринкових доходів від державних підприємств, припинення зловживань і тінізації в державному секторі економіки.

До найістотніших чинників тінізації національної економіки належать недієвість організаційно-інституціональних механізмів антикорупційного законодавства, неефективність функціонування судової та правоохоронної систем, неефективне адміністрування податків, ускладненість доступу до земельних ресурсів, високий рівень корупції, відсутність історичної практики дотримання норм і моральних стандартів законослухняної поведінки у суб'єктів господарювання та громадян.

Схема концепції детінізації економіки України наведена на рис. 2.

Подолання високих рівнів тінізації національної економіки та зменшення поширення корупції слугуватимуть:

- удосконалення системи державного регулювання ринків фінансових послуг з метою протидії використанню установ, які надають професійні послуги на ринках банківських, страхових та інвестиційних послуг, операцій із цінними паперами, у схемах непродуктивного відпливу капіталів, ухилення від оподаткування та легалізації доходів, отриманих злочинним способом;
- приведення законодавства у відповідність зі стандартами ЄС відносно формування відповідних нормативної бази та інструментарію для впровадження електронних закупівель;
- забезпечення прозорості діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування щодо прийняття рішень про передачу у власність або користування нерухомого майна державної та комунальної власності;
- посилення відповідальності роботодавців за неоформлення трудових відносин із працівником та ухилення від сплати внесків до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування, проведення активної роз'яснювальної роботи серед населення щодо втрат від участі у нелегальному ринку праці, а також спрощення порядку оформлення трудових відносин суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб із найманими працівниками;

– розроблення дієвих процедур виправлення помилок у державному земельному кадастрі з метою недопущення легалізації правопорушень, пов'язаних із самовільним захопленням земельних ділянок або їх нецільовим використанням, запровадження та поширення технологій космічного зондування для інвентаризації та контролю використання земель, моніторингу врожайності сільськогосподарських культур;

– продовження впровадження міжнародних стандартів у сфері відповідальності за корупційні правопорушення, зокрема групи країн GRECO Ради Європи та Стамбульського плану дій щодо боротьби з корупцією у частині посилення кримінальних санкцій за хабарництво в публічному та приватному секторах;

– удосконалення законодавства у сфері регулювання адміністративних послуг, розроблення та запровадження Адміністративно-процедурного кодексу, вилучення послуг, що належать до прямих функціональних обов'язків органів влади, з переліку платних послуг;

– формування Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, системи ведення міжвідомчої статистики щодо діяльності судових і правоохоронних органів у сфері протидії корупції;

– запровадження на законодавчому рівні стимулювання та захисту громадян, які сприяють правоохоронним органам у виявленні випадків неоформлення трудових відносин між працівником і роботодавцем, нелегальної оплати праці та проявів корупції.

Державна програма щодо зниження тінізації української економіки має формуватися на багатокритеріальній основі. Механізми зниження тіньової економіки мають будуватися з врахуванням позитивних і негативних результатів її впливу на населення та національну економіку.

Для припинення окремих тіньових схем і обмеження тіньової економіки на сучасному етапі пропонується ряд заходів, зокрема:

– реформування національної системи фінансового контролю за здійсненням протизаконної діяльності у напрямі розробки конкретних інструментів обмеження тіньових систем перерозподілу фінансових ресурсів за кожним конкретним випадком;

– формування спеціального реєстру та загального переліку декларацій із заявленими до відшкодування сумами ПДВ, які вважаються сумнівними;

– застосування мінімальних цін на високоліквідні імпорتنі товари (передусім підкацизні) для розрахунків і сплати податків;

– створення інституту представників митної та податкової служби в зарубіжних країнах (для обміну інформацією про оподаткування зовнішньоекономічної діяльності українських суб'єктів підприємництва);

– запровадження моніторингу за внутріфірмовими цінами в межах холдингових компаній;

– застосування змін в організаційній структурі державних холдингових компаній (зокрема, позбавлення підприємств права юридичної особи) та інші.

Проблема легалізації тіньових капіталів комплексна. Легалізація доходів, отриманих незаконним шляхом, або нео-податкованих, – лише невелика складова проблеми тіньової економіки, один зі способів детінізації економіки в цілому. Комплексне застосування вищезазначених заходів стимулюватиме процес детінізації економіки та зумовить процес легалізації доходів.

Проблему тіньової економіки слід розглядати значно ширше. Потрібно мати власну концепцію легалізації тіньової економіки з урахуванням наших економічних і соціально-політичних умов, особливостей прояву тіньової економіки. Багатоаспектність та розгалуженість проявів тінізації засвідчують безперспективність симптоматичних репресивних методів протидії у вигляді посилення контрольно-каральних функцій держави.

Ключовим чинником детінізації має стати формування мотиваційного нормативно-правового середовища, яке забезпечує високоефективну і прибуткову роботу легальної економіки. При цьому сталість економічного розвитку має забезпечуватися виключно засобами ринкового регулювання. Це сприятиме досягненню політичної і соціально-економічної стабільності в країні за умови підвищення престижу України серед інших країн та міжнародних організацій.

Лише здійсненням активних дій щодо детінізації економіки можна досягти бажаних результатів. Необхідно створити чіткий механізм міжвідомчої координації, ефективного і системного використання всіх наявних ресурсів і засобів розвідувальних, контррозвідувальних, правоохоронних, контрольних, фінансових та інших державних органів, потенціалу громадянського суспільства у вирішенні поставлених проблем.

Витіснення кримінальних та інших незаконних сфер тіньового економічного обігу має супроводжуватися впровадженням ефективних механізмів повернення до офіційного сектору економіки капіталів некримінального походження.

Висновки

Активні дії з боку держави, населення, органів влади, підприємців приведуть до зростання легалізації всіх секторів економіки, виробництва продукції, товарів, послуг. Аналіз показав, що питання детінізації має стати пріоритетним напрямом державної політики. Реалізація зазначених та інших заходів щодо подальшої детінізації сприятиме не лише формуванню повноцінного ринкового середовища, розвитку економіки, легалізації капіталу, процесу демократизації економіки та суспільства в цілому, а й значному підвищенню конкурентоспроможності економіки та усуненню реальних загроз національній безпеці держави.

Список використаних джерел

1. Базиліук А.В. Тіньова економіка в Україні / А.В. Базиліук, С.О. Коваленко. – К.: НДЕІ Мінекономіки України, 1998. – 206 с.
2. Мандибур В.О. Тіньова економіка як об'єкт системного наукового дослідження / Мандибур В.О. – К., 1998. – 256 с.
3. Бурбело О.А. Детінізація економіки (організаційно-правові проблеми) монографія / О.А. Бурбело, М.М. Калашников. Луганськ РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2008. – 191 с.
4. Мазур І.І. Детінізація економіки в трансформаційних суспільствах: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук / Мазур І.І. – 40 с.
5. Мазур І.І. Детінізація економіки України: теорія і практика: Монографія / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2006. – 239 с.
6. Предборський, В.А. http://library.kpi.kharkov.ua/scripts/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=BOOK_PRINT&P21DBN=BOOK&S21STN=1&S21REF=&S21FMT=full_print&C21COM=S&S21CNR=&S21PO1=O&S21PO2=O&S21PO3=M&S21STR= Детінізація економіки у контексті трансформаційних процесів. Питання теорії та методології [Текст]: монографія / В.А. Предборський. – К.: Кондор, 2005. – 614 с.
7. Варналій З. Шляхи детінізації економіки України та її особливості // Банківська справа. – 2007. – №2. – С. 56–66.
8. Послання Президента України до Верховної Ради України. 2012 рік «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2012 році» / Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. Київ. – 2012.

Ю.В. ТОПЧІЙ,

аспірантка, Науково-дослідний фінансовий інститут Академії фінансового управління Міністерства фінансів України

Формування інфраструктури кредитного ринку України

У статті проведено аналіз становлення і розвитку інфраструктури кредитного ринку України. Виявлено проблеми розвитку окремих інститутів вітчизняного кредитного ринку та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: кредитний ринок, інфраструктура, інститут.

В статье проведен анализ становления и развития инфраструктуры кредитного рынка Украины. Выявлены проблемы развития отдельных институтов отечественного кредитного рынка и предложены пути их решения.

Ключевые слова: кредитный рынок, инфраструктура, институт.